VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 21 JANUARI 2021

Onderwerp: Nota Plan van aanpak Verdichtingsvisie Haarlemmermeer (2020.0003022)

Voorzitter: dhr. T.M. Blom

De leden: dhr. T.M. Beusenberg, dhr. P.J. Boerman, dhr. H. den Butter, dhr. E. Hagemeijer, dhr. W.J.J.M. Klijn, mw. G. Knikker, dhr. G. Landino, mw. C.F.M. van der Meij, mw. J. van Os, dhr. E.J. van der Peet, dhr. H.P. Spijker, mw. B.C. van Straten-van Diepenbeek

Griffier: dhr. P. van Heesewijk

Portefeuillehouders: mw. M.L. Sedee-Schuitemaker

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: We bespreken nu de nota Plan van aanpak Verdichtingsvisie Haarlemmermeer. Het is een inhoudelijke discussie met als doel het college kaders mee te geven. Er zijn geen beslispunten voor de raad. De eerste termijn is met spreektijden, de tweede is vrij debat en we hebben er een uur voor, wie mag ik het woord geven? Mijnheer Klijn, PvdA.

De heer KLIJN: Dank u wel voorzitter. Ik heb de nota met belangstelling gelezen en ga binnen twee minuten mijn eerste zegje doen. De PvdA vindt het goed dat er een integrale visie komt op de ruimtelijke ordening in de gemeente. Dat wordt gedaan in de omgevingsvisie en de omgevingsplannen. Ik hoor graag van het college hoe deze nota in dat ontwikkelingsproces past. Dat is mij eerlijk gezegd niet helemaal duidelijk geworden.
De nota schetst een erg positief beeld van verdichting. Verdichting is toch vooral meer mensen huisvesten op minder vierkante meters. Dat betekent meer in de hoogte of dichter bij elkaar bouwen en gezien de almaar hoger wordende prijzen van woningen, betekent dat voor de betaalbare woningen ook kleiner bouwen. Veel mensen wonen echter het liefst in een wat ruimere woning met een eigen buitenruimte, een tuin of balkon. Bescherming van ons polderlandschap is belangrijk. Niet bouwen in het groen en toch voldoen aan de woningbehoefte heeft echter als gevolg dat er kleinere woningen met beperkte of geen buitenruimte gebouwd zullen worden. Dat roept belangrijke vragen op voor de raad zoals: hoe moeten we omgaan met de tegenstelling tussen kwalitatieve woonbehoefte en het toekomstige woningaanbod? Is er een limiet aan het aantal woningen dat kan worden gebouwd in Haarlemmermeer op het moment dat je binnen de bebouwde kom moet blijven? En is het niet beter om toch ook in het groen te bouwen zodat we aan de woonbehoefte kunnen voldoen, zowel kwalitatief als kwantitatief?
De nota voorziet in een zeer uitgebreid participatietraject. Is dat niet wat al te enthousiast, vragen we ons af. Alleen Hoofddorp en mogelijk Nieuw-Vennep en Badhoevedorp lenen zich voor verdichting. Nieuwbouw in de andere kernen moet, wat ons betreft, aan blijven sluiten bij het karakter van de kern. Verdichting lijkt ons daar dan ook niet aan de orde. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Klijn, binnen de tijd. Dan gaan we door naar mijnheer Van der Peet, CDA.

De heer VAN DER PEET: Dank u wel voorzitter. De afgelopen jaren hebben we met elkaar vaak gedebatteerd over de invulling van de nog beschikbare ruimte in Haarlemmermeer. Veel partijen wijzen er dan op dat het unieke polderlandschap behouden moet blijven. Waaronder uiteraard ook het CDA. Maar hoe is dit uitgangspunt te combineren met de woningbouwopgave en de ontwikkeling van bedrijventerreinen? De verdichtingsvisie gaat hier een antwoord op geven. We zijn positief verrast door de nota. Wat het CDA betreft, hebben de ambtenaren en de wethouder de vinger precies op de juiste plek weten te leggen en zijn ze gekomen tot een goed onderbouwde aanpak waar we volledig achter kunnen staan en daarvoor wil ik complimenten geven.
Tegen de PvdA wil ik zeggen dat het hier gaat om de aanpak om te komen tot een visie en dat we het nog niet inhoudelijk over de visie zelf hebben. Het uitgangspunt van de nota geeft wat ons betreft precies aan hoe we naar het landschap moeten kijken. Dit kan ook geen toeval zijn, lijkt me. Ik citeer 'het open landschap behouden en beschikbare ruimte slimmer en efficiënter ontwikkelen en hiermee de aantrekkelijkheid van de gemeentelijke woon- en vestigingsklimaat versterken'.

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn, wilt u interrumperen?

De heer KLIJN: Ja.

De heer VAN DER PEET: Als ik even mijn zin mag afmaken, voorzitter?

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet, wilt u uw zin afmaken, dan kan mijnheer Klijn interrumperen.

De heer VAN DER PEET: De verdere verdozing van het open polderlandschap wordt definitief een halt toegeroepen evenals woningbouw in de vorm van eenheidsworst.

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn.

De heer KLIJN: Twee opmerkingen naar mijnheer Van der Peet, ten eerste ga ik ook in op het plan van aanpak, namelijk op de participatie. Ten tweede: de nota is ontzettend ronkend als het gaat over verdichting, dus dat is niet alleen maar een opmaat naar het plan van aanpak, maar er wordt in deze nota behoorlijk reclame gemaakt voor niet meer bouwen in het landschap en voor verdichting, dus vandaar mijn opmerking.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Dank u wel voor de toelichting, dat verheldert het een en ander, mijnheer Klijn. Dan wil ik graag verdergaan. De nota ademt in alle facetten dat we weloverwogen om moeten gaan met de inrichting van de overgebleven open ruimte in Haarlemmermeer. We moeten de open ruimte koesteren, slim gaan ontwikkelen en vaker uitgaan van meervoudig ruimtegebruik. Het CDA is het met het college eens dat verdichting hiervoor een goed instrument is, het creëren van meer groen binnen ontwikkelingen vinden we een ander belangrijk voordeel. Ik weet na het lezen van de nota in elk geval dat ik in het vervolg ook op mijn 'eyeline' moet gaan letten, zullen we maar zeggen. We zien dat er goed is nagedacht over communicatie met belanghebbenden en het feit dat wordt ingezet op communicatie met jongeren spreekt ons erg aan. We zullen ons netwerk gebruiken om ook de jongeren echt te laten deelnemen want het zou jammer zijn als die hun kans niet grijpen. Kortom, we vinden het een prima nota. Een goede aanpak en we kijken uit naar het vervolg en `we hebben dan uiteraard nog heel veel te bespreken over de inhoud want over verdichting zelf valt nog wel het een en ander te zeggen, uiteraard.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Van der Peet, dan gaan we naar de VVD, mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel voorzitter, de VVD heeft met name vragen naar aanleiding van deze aanzet tot een verdichtingsvisie. Vragen aan het college en aan onze collega's en uiteindelijk ook vragen aan onze inwoners, maar daar is deze aanzet volgens ons ook voor bedoeld. De eerste vraag aan het college is: waarom deze visie en waarom nu? Wat is de urgentie? We hebben al een structuurvisie waarin staat hoe en waar we in onze gemeente willen bouwen met een doorkijk naar 2030. Verder zijn we, zoals mijnheer Klijn al zei, begonnen met een omgevingsvisie en gaan we die afronden en daarin hoort wat ons betreft ook een discussie over verdichting thuis.
Verder heeft de VVD ook een aantal vragen aan onze collega's, maar in het verlengde daarvan natuurlijk ook aan onze inwoners. Veel van onze inwoners zijn naar onze mooie gemeente gekomen omdat ze de ruimte zochten, ze zijn juist de verdichting van de stad ontvlucht. Bij ons roept deze nota dan ook de vraag op: moeten we het succes van onze gemeente niet meer koesteren en gooien we dat niet overboord met deze verdichtingsvisie? Met deze aanzet wordt met name gepleit om kleiner en meer op elkaar te gaan bouwen. Bovendien vindt de VVD dat het woningbouwvraagstuk in deze nota wel erg zwart-wit wordt gesteld. Het lijkt neer te komen op ofwel behouden van het polderlandlandschap, of het bouwen van woningen. Omdat het polderlandschap behouden zou moeten worden, zouden we vooral kleiner en meer op elkaar moeten gaan wonen. De VVD wil dan ook hardop hier de vraag stellen of we zo gehecht zijn aan dat polderlandschap dat we op een kluitje moeten gaan wonen. Of gaan we juist gebruikmaken van de ruimte die het polderlandschap biedt om comfortabel en in het groen te wonen? Tot slot heeft corona ons ook nog nieuwe inzichten gegeven met betrekking tot wonen en met name met betrekking tot dicht op elkaar wonen. We zien dat die behoefte om ruimer te wonen, dichter bij groen en om ruimte te hebben om te recreëren alleen maar is toegenomen in deze tijd.
Zoals eerder aangegeven, het college heeft ook het voornemen om hier met inwoners over in gesprek te gaan. We gaan een polderspel spelen. U hoort het misschien al een beetje aan onze toon, wat de VVD betreft, is dat wel heel omvangrijk en komt dat ook een beetje kinderlijk over. Kan dat niet een beetje kleiner en op een digitale manier zodat we zo veel mogelijk inwoners kunnen bereiken zodat we een goed beeld krijgen van wat zij willen? Dat roept ook weer de vraag op: met die omgevingsvisie zijn we ook al druk aan het participeren, heeft dat niet de antwoorden opgeleverd die u hier zoekt? Want ook daar vragen we 'wat voor gemeente willen we zijn, hoe wilt u wonen, hoe wilt u die omgeving inrichten?' Dus wij doen ook de oproep om geen dubbele participatietrajecten te organiseren wat dat betreft. Daar wil de VVD het bij laten voor dit moment. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar ChristenUnie-SGP, mijnheer Den Butter.

Mijnheer Den Butter, wij horen u niet.

De VOORZITTER: En we zien u ook niet. We parkeren mijnheer Den Butter even en gaan door naar de HAP voor mevrouw Van Os.

Mevrouw VAN OS: Dank u wel voorzitter. HAP wil graag beginnen met het geven van een compliment: de nota ziet er compleet uit en leest makkelijk weg en wordt nog duidelijker gemaakt door middel van figuren. Zo zien we dat graag. De nieuwe omgevingsvisie die eraan komt, sluit straks naadloos aan bij dit stuk. Er is zeker door de ambtenaren veel werk verricht. In de nota Plan van aanpak Verdichtingsvisie staat op de omslag een foto van een beeld van Karel Gomes, ik hoop dat ik het goed uitspreek, De Recreanten. Dat is precies het beeld dat kan omschrijven hoe wij willen dat toekomstige bewoners zich voelen als ze in Haarlemmermeer wonen of werken; ontspannend, genietend en alles overziend. Karel Gomes was ook de ontwerper van het beeld De Polderwerker.

Deze polderwerker kijkt uit over het werk dat is verricht: het graven van de Hoofdvaart en het begin van de drooglegging van de Haarlemmermeer Polder in 1840. Deze beelden schieten zo door mijn hoofd als ik de nota met Plan van aanpak Verdichtingsvisie doorlees. Zou de polderwerker hebben beseft dat we het anno 2021 over het verdichten van de polder zouden hebben? Maar genoeg over ons rijke verleden.
Wat vindt HAP van deze nota die, zo lezen wij, geen uitvoeringsplan zou worden, maar een reguleringsdocument? We gaan hiermee structureren en inspireren, willen we dan hoogbouw of willen we spreiden? HAP zou graag zo veel mogelijk het dorpse karakter willen behouden en gaat liever voor hoogbouw op plekken waar dat kan, zoals rond OV-punten. Dat belast dan ook minder de mobiliteit, door meer gecentraliseerd rond OV-punten te bouwen. Ook blijft het behouden van het polderlandschap een belangrijk punt voor mijn fractie dat goed aansluit bij deze visie. Ook is HAP natuurlijk blij dat er zo'n goed plan staat voor participatie, dat onder andere jongeren door middel van het polderspel en jongerenpanel betrekt. Zij zijn immers de toekomst van onze gemeente. Maar er bleef wel een vraag door ons hoofd spelen. Hoe gaan we de ouderen/senioren hierin betrekken? Ook zij hebben recht op een stem in dit participatieproces., hier horen we graag antwoord op van het college. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van Os, dan gaan we nu naar de SGP, mijnheer Beusenberg junior.

De heer BEUSENBERG: Voorzitter, een kleine opmerking, ik ben niet van de SGP, ik ben van Sociaal Rechts Haarlemmermeer.

De VOORZITTER: O, SRH, sorry. Ik ben slecht in afkortingen.

De heer BEUSENBERG: Ja, ik vergeef het u, voorzitter. Vanavond bespreken we het Plan van aanpak Verdichtingsvisie Haarlemmermeer. Het plan dat nu wordt voorgeschoteld, vindt SRH een heel ambitieus plan. Allereerst complimenten aan de portefeuillehouder voor de inzet. Echter, er zitten wat SRH betreft wel wat haken en ogen aan. Ik begin op pagina 7 waar we door middel van kunstwerken van Mondriaan kennismaken met hoe het plan er uiteindelijk uit moet komen te zien. Voorzitter, het valt me op dat het plan voor de hele gemeente is, maar dat er veel wordt gesproken over steden. Nu ziet SRH Hoofddorp zeker als potentiële stad. SRH vindt het lastig dat de kernen in de schematische weergave ontwikkelkeuzes Haarlemmermeer aan elkaar verbonden lijken te worden. Voorzitter, ik snap dat de infrastructuur en alles wat daarbij komt kijken tot op zekere hoogte goed moet worden geregeld en voor zo min mogelijk problemen moet zorgen, maar het thema hierbij is verdichten om te behouden. Het punt sterke polderidentiteit spreekt SRH ontzettend aan. Natuurlijk zijn alle negen punten die in deze ambitie naar voren komen ontzettend belangrijk. En natuurlijk is het goed om met de toekomst mee te groeien en misschien niet alleen mee te groeien, maar een stapje voor te zijn zodat bepaalde problemen in de toekomst voorkomen kunnen worden. Maar laat de polder de polder blijven.
Op pagina 16 wordt gezegd 'verdichting en of hoogbouw dient de lokale, karakteristieke en cultuurhistorische waarde van het polderlandschap te respecteren en te versterken'. Het eerste gedeelte snap ik helemaal. Maar graag hoor ik van de wethouder hoe zij voor zich ziet dat verdichting en hoogbouw de polderidentiteit versterken. Dan denk ik even hardop: krijgen we dan bijvoorbeeld flatgebouwen met het Cruquiusgemaal op de zijkant geschilderd? Ik denk niet dat dat de bedoeling kan zijn.
Op pagina 19 worden de participatiekaders geschetst en SRH vindt het zonde om te zien dat ruimtelijke hoofdstructuren geen onderdeel zijn van participatie. Natuurlijk zijn er punten waar participatie het proces niet zal bevorderen, maar bent u het niet met mij eens dat juist op dit belangrijke punt zo veel behoefte is aan participatie? SRH denkt dat onze burgers op dit punt blij

gemaakt worden met een dooie mus, dat vindt SRH jammer om te zien. Hier wil ik het voor nu bij laten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank voor de bijdrage van SRH. Dan gaan we nu door naar Forza!
De heer Landino.

De heer LANDINO: Dank u wel voorzitter. Dit wordt dan mijn eerste openbare bijdrage voor Forza! Toen ik ruim twintig jaar geleden de keuze maakte om van een verdichte stad te verhuizen naar Haarlemmermeer was de open ruimte een belangrijk argument maar zeker niet het enige. De betaalbaarheid van de woningen, de relatieve veiligheid, de bereikbaarheid, het boerenkarakter van deze mooie polder en de economische ontwikkeling van deze omgeving waren zeker van belang. Feitelijk waren mijn argumenten van toen bijna gelijk aan de visie van Forza! in het heden. In de visie van Forza! is Haarlemmermeer namelijk een prettige, veilige thuishaven voor iedereen, met betaalbaar wonen, goed bereikbaar, een fijn leefklimaat en een goede sfeer. Een gemeente waar iedereen zijn plek kan vinden en mee kan draaien. De verdichtingsvisie zoals deze thans wordt gepresenteerd komt dus goed in de richting van de wensen van Forza! Geen plukken ongecontroleerde bebouwing, maar de open ruimte van de polder behouden terwijl ruimte wordt geboden voor wonen, werken, winkelen en recreëren, maar waar ook bereikbaarheid en leefbaarheid een belangrijke plek in de visie toebedeeld krijgen. Forza! hecht er het grootste belang aan dat iedereen zijn plek kan vinden in onze mooie gemeente. We denken dan in eerste instantie aan mensen met een bescheiden inkomen zoals de starter en de eenoudergezinnen. Als verdichting betekent dat alleen prestigeprojecten worden gebouwd, bedacht door dure architecten, zoals bijvoorbeeld Hyde Park, is Forza! minder enthousiast. 120 sociale huurwoningen aldaar, alleen omdat het moet, en verder betaal je voor een appartementje van maar 82 m² maar liefst € 469.000,00 en zelfs dan kun je nog steeds je auto niet kwijt. Dit kan en mag wat Forza! betreft zeker niet de bedoeling zijn. Forza! gaat er wel van uit dat instemmen met dit raadsvoorstel niet betekent dat we hiermee een extra barrière opwerpen om huizen te kunnen bouwen. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Landino, dan gaan we door naar EEN Haarlemmermeer, mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Slim omgaan met beschikbare ruimte is de juiste omschrijving. Door de grote behoefte aan ruimte voor nieuwe woningen en infrastructuur wordt onze groene polder steeds grijzer, helaas. U maakt een duidelijke opmerking over het behoud van het grootschalig groen, zoals bijvoorbeeld PARK21, maar dat plan is nog steeds niet concreet en er bestaande voldoende andere locaties voor groene buitenruimtes. Vergeet u ook niet de groene locaties in de compact bebouwde gebieden. We kunnen deze wel volbouwen, maar we kunnen ook hier recreëren en profiteren van deze groene 'longen'.
Dan het geluidsadaptief bouwen. Verdichting klinkt als een prachtige oplossing tegen geluidsoverlast van Schiphol of onze snelwegen, maar niet iedereen wil in een stadsgebied wonen met minimale open ruimtes. We kunnen toch onmogelijk onze gebieden nu volledig verdichten als geluidsbarrières? Als ik nu kijk naar de nieuwe wijk van Badhoevedorp, Quatrebras, heb je daar minituintjes. Het zijn prachtige huizen, maar het is echt allemaal minimaal. De Haarlemmermeer is geen stad, maar een gebied met een diversiteit van dorpen en kernen en die lokale uitstraling moeten we zeker zien te behouden. Hoofdorp en Nieuw-Vennep zijn wel locaties voor verdichting met hoogbouw, maar andere dorpen niet. Ik houd het in mijn korte tijd eerst even hierbij voor de eerste ronde. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Spijker, dan gaan we door naar GroenLinks, mijnheer Boerman.

De heer BOERMAN: Dank u voorzitter, er valt heel veel over verdichting te zeggen en dat is ook al gedaan, maar het eerste woord dat bij ons opkwam was 'eindelijk'. We praten hier al twintig jaar over en op de een of andere manier lukte het elke keer maar niet in de raad. Nu is het woord verdichting gevallen en nu lijkt er schot in de zaak te komen en eindelijk lijken we in de gaten te hebben dat we met de verdeling van onze schaarse ruimte keuzes moeten maken en dat we daar zuiniger mee mogen omspringen. Dus wij zijn heel blij met de inzet hiervan in ieder geval. Natuurlijk valt er van alles op aan te merken hoe dat gaat, maar laten we in de eerste plaats complimenten uitspreken voor wat hier in de nota staat: en verdichting, en streven naar samenhang, en visie. En een overheid die regie wil pakken, allemaal dingen waarvan wij zeggen 'eindelijk'. En ook het voorgestelde polderspel vinden we best veelbelovend.
Volgende week gaan we bijvoorbeeld spreken over de verstedelijkingsstrategie MRA, maar we zitten er nog wel mee hoe zo'n stuk hier dan inpast. Is dat dan input, zijn dat uitgangspunten waarmee wij met de verstedelijkingsstrategie aan de gang gaan? En eigenlijk verbaast het ons ook wel een beetje dat we er nu over spreken als een nota van het college omdat we eigenlijk verwacht hadden dat hier een raadsvoorstel van was gemaakt. Dan heeft de raad de kaders gesteld, dan kunnen we het amenderen en dan kunnen we hiermee verder. Dan staat u sterker als u met deze nota in overleg gaat met allerlei partners die hun begerige ogen op onze open ruimte laten vallen. Ons zou dat een handige…

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman, u krijgt een interruptie van mijnheer Klijn.

De heer KLIJN: Dank u wel voorzitter, ik heb een vraag aan mijnheer Boerman. Hij stelt heel goed dat het polderlandschap gespaard wordt en hij juicht verdichting toe. Is mijnheer Boerman het dan met mij eens dat dat ook grenzen stelt aan de groei van het aantal inwoners van Haarlemmermeer? Want….

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman. Een korte vraag graag, mijnheer Klijn.

De heer BOERMAN: Het antwoord is 'nee', dat heeft er helemaal niets mee te maken en ik kan het uitleggen ook, maar…

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman, als u wilt vervolgen?

De heer BOERMAN: Dat was het antwoord want we kunnen nog heel veel groeien en heel veel verdichten en dat hoeft niet eens te betekenen dat je kleiner moet wonen. Het heeft er wel mee te maken dat je voorzieningen bereikbaar maakt. Het heeft heel veel voordelen, heel veel voordelen boven elke keer een nieuwe uitleglocatie erbij leggen. Want dat is namelijk elke keer hetzelfde bouwen en dat willen we niet meer. We willen veranderen en, zoals er ook staat, we willen bouwen voor andere doelgroepen. Maar misschien kunnen we daar een aardig debat over houden. In die zin zijn we in ieder geval blij met de inzet die hier gedaan is. Ik gun het heel veel mensen om hier in Haarlemmermeer te komen wonen.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Boerman, dan gaan we door naar de ChristenUnie-SGP, mijnheer Den Butter.

De heer DEN BUTTER: Ja, excuus voor de eerste keer, hoort u mij nu wel?

De VOORZITTER: Ja zeker.

De heer DEN BUTTER: Ik heb snel van device gewisseld en dat werkt dan in ieder geval. Ik wilde zeggen dat we met genoegen kennis hebben genomen van dit plan van aanpak en daar hadden we

drie redenen voor. Ten eerste, de belangrijkste, het nobele doel ervan, namelijk verdichten om te behouden. Er is al meer over gezegd. Die open ruimte is wat ons betreft ook van groot belang. Het tweede wat we wel leuk vinden is het polderspel. Ik hoorde mevrouw Van Straten zeggen dat ze het een beetje kinderachtig vond, maar mannen blijven toch altijd kinderen want ik vond het wel leuk en een verrassende uitwerking van een thema. En tot slot, een heel goede en scherp geformuleerde participatiestrategie en wellicht dat het daarom heel groot leek, maar volgens mij was het niet zo groot maar wel heel gedetailleerd beschreven. Ik denk dat dat de bedoeling is om de verwachtingen goed te houden. We zijn benieuwd naar het resultaat want volgens mij komt hier nog niet zo veel uit qua ruimtelijke ordening, maar is het juist een heel goede aanzet om daarnaartoe te gaan.
Ik heb nog twee aandachtspunten. Als we nu zeggen dat er een visie verdichten en bewaren uit moet komen, dan moeten we namelijk niet alleen een visie hebben op hoe we gaan verdichten, maar ook op waarom we dat doen en welke ruimte we dan ook echt gaan beschermen als open ruimte. Het tweede aandachtspunt is de vraag 'wanneer is de participatie af?' Want we kunnen hier aan de voorkant wel een participatietraject doen over wat we als idee hebben, maar juist bij heel verre vergezichten heb je een bepaald type participanten en later, zeker bij de uitvoering, zou er ook aandacht moeten zijn voor participatie. Maar ik neem aan dat dat zeker een plaats zal krijgen als je zo'n aanzet doet. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Den Butter. Dan gaan we nu naar D66. Mevrouw Knikker. Mevrouw Knikker? Zij is even niet in de lucht, dan gaan we door naar de volgende op het rijtje.
GEZOND Haarlemmermeer, mijnheer Hagemeijer.

De heer HAGEMEIJER: Dank u wel voorzitter. De verdichtingsvisie. Een goed startpunt om over de verdere inrichting van onze polder na te denken. Het is uiteraard een open deur dat we het open polderlandschap willen bewaren want wie wil dat nu niet? Misschien de voorstander van nog meer blokkendozen, maar misschien moeten we de deur voor hen maar eens dichthouden. Maar verdichting moet het buitengebied met zijn karakteristieke polder bewaren. Daar hebben we wel vragen bij want verdichting is natuurlijk prima, maar als je die poldergebieden niet aanwijst als een soort beschermd gebied, wat dan? Dan kan het nog steeds volgebouwd worden als we alles verdicht hebben en dat willen we ook weer niet. Daarnaast hebben we ook de vraag of deze visie ook inhoudt dat het college actief gaat werken aan verdichting op gronden die niet van hen zijn. Bijvoorbeeld de inbreilocaties die van particulieren zijn, bedrijfsterreinen die van ontwikkelaars zijn en die we misschien wel willen ontwikkelen, maar wat vaak te lang duurt. En dan zetten we er maar weer een bedrijfspand neer. Gaan we daar iets actief aan doen? Dat was het.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Knikker van D66, bent u beschikbaar? Mevrouw Knikker? Het lukt niet, dan gaan we nu door naar de wethouder en dan krijgt mevrouw Knikker na de bijdrage van de wethouder nog even haar moment. Mevrouw de wethouder.

Wethouder SEDEE: Dank u wel voorzitter. Goedenavond en allereerst bedankt voor de complimenten want die heb ik zeker gehoord. Even voor ik begin aan de beantwoording van de vragen. Er zijn niet zoveel verschillende vragen gesteld. De meeste gaan over participatie en de andere zijn zeer inhoudelijk van aard en daar zijn we echt nog niet aan toe want dit is een plan van aanpak: hoe kijken we nu eigenlijk naar verdichting, waar willen we verdichten, wat is verdichting precies? Verdichting is niet alleen maar flatgebouwen, het kan ook klein zijn. Je kunt compact bouwen. Maar dat is allemaal inhoudelijk en dat is wat we willen ophalen tijdens de participatie met stakeholders, met omwonenden en ja, mevrouw Van Os, zeker ook met de jeugd en de jongerenraad. Die worden allemaal betrokken bij het polderspel en worden allemaal uitgenodigd om te vertellen wat ze eigenlijk vinden van verdichting en waar het wel zou kunnen. Dus de vragen die u heeft gesteld, zijn eigenlijk de vragen die u moet beantwoorden in uw eigen debat. Het gaat er natuurlijk om hoe de raad kijkt naar de

verdichting. En als je het hebt over de bescherming van de open ruimte, zal de raad zich daarover moeten uitspreken. We zijn slechts de uitvoerders en het gaat erom wat u vindt.
Dan over de participatie. Daar zijn wat opmerkingen over gemaakt en daar wil ik heel graag een antwoord op geven. Is het zo dat we het allemaal dubbel doen, mevrouw Van Straten en is het polderspel niet heel erg kinderachtig? Ik denk dat participatie nooit kinderachtig is. Ik denk dat zeker als je het over verdichting hebt, dat zo ongelooflijk belangrijk wordt als je het hebt over de toekomst van onze gemeente en hoe die eruit komt te zien – over wat voor mensen we graag willen betrekken bij onze gemeente, namelijk meer jeugd, we moeten bouwen voor alleenstaanden, dat betekent dat er kleinere huizen moeten worden neergezet, niet iedereen wil wonen in een grondgebonden woning met een tuin, mijnheer Klijn, dat is niet zo, er zijn ook mensen die graag wat stedelijker willen wonen – dan is die participatie van groot belang. En nee, we doen het niet dubbel. We hebben tijdens de omgevingsgesprekken om te komen tot een omgevingsvisie ook allerlei onderwerpen besproken, maar net zoals uw raad tot op heden, regelmatig, uur na uur sessiedebatten heeft op allerlei onderwerpen, moet je ook de inwoners de mogelijkheid geven om wat verdiepend te praten over diverse onderwerpen, of het nu zonnepanelen zijn, of de verdichting. Allerlei onderwerpen die je niet in een avond met twintig man even kunt bespreken. Dus je zult ook iets van verdieping moeten aanbrengen in de participatiegesprekken met de mensen die ook al zich hebben uitgesproken over de omgevingsvisie. Dat zullen dezelfde mensen zijn en natuurlijk zullen we, als het even kan, nog meer mensen betrekken bij de gesprekken over de verdichtingsvisie. Dat is hoe we de participatie gaan inrichten. Als je het hebt over het polderspel dat uw raad ook gaat bespreken, kan dat helaas niet fysiek vanwege corona dus we zijn aan het kijken hoe we dat op een digitale manier gaan doen. Misschien moeten we de raad opknippen in groepen van tien om er toch voor te zorgen dat ook de raadsleden zich meer verdiepend kunnen uitspreken over hoe zij de verdichting zien, waar zij het wel willen, bijvoorbeeld absoluut niet in Weteringbrug of juist wel in Weteringbrug, het is maar net hoe u daarover denkt. Dat gaan we met uw raad bespreken. Dat polderspel gaan we ook op een digitale manier doen met de inwoners van de gemeente en daar waar de raad participatie altijd heeft gezien als heel groot goed, neem ik toch aan dat juist op dit gebied, de verdichting die de toekomst bepaalt voor de gemeente Haarlemmermeer, juist zou moeten worden geparticipeerd.
Dan het antwoord op de vraag van mijnheer Beusenberg. Mijnheer Beusenberg heeft gezegd 'fijn dat u participatie doet, daar zijn we blij mee, maar op pagina 19 zie ik allerlei zaken die zich niet lenen voor een gesprek met de inwoners'. Dat komt doordat dat allemaal documenten zijn, het zijn visies en beleid dat door uw raad is vastgesteld. Als we die allemaal ter discussie zouden stellen in het participatietraject, heb ik tien jaar nodig om weer te komen tot beleid, weer de structuurvisie, opnieuw iets verzinnen met de omgevingsvisie. Dat kan natuurlijk niet. U heeft zelf die stukken vastgesteld en dan kan ik natuurlijk niet zeggen als wethouder tegen de inwoners 'de raad heeft dit vastgesteld maar wat vindt u er eigenlijk van? Misschien kunnen we er totaal iets anders van maken' Dat kan natuurlijk niet. We moeten ergens iets van een kompas hebben waar we op varen. Dat zijn de stukken die uw raad heeft vastgesteld en dan komt er een stuk bij, de verdichtingsvisie die u gaat opleveren met de omwonenden als regiestuk. Dat wordt een regiestuk voor hoe we omgaan met de verdichtingsvisie. Algemeen geantwoord wil ik graag nog wat zeggen op de vragen die zijn gesteld, onder andere door GroenLinks, over 'hoe verhoudt zich dat dan tot de verstedelijkingstrategie die wordt ingezet door de MRA?' Volgende week hebben we natuurlijk een informatiebijeenkomst geregeld om op te halen wat u daarvan vindt. Als we ervan uitgaan dat we, net zoals andere overheden binnen de MRA ons richten op de verdichting, dat ook willen want we willen graag polycentrisch bouwen, we willen graag verdichten, is hoe we dat gaan doen de regie van de raad. Daarom komt er een nota om ervoor te zorgen dat de uitvoerders, dus het college van B&W, aan de hand van wat u heeft vastgesteld, de regie kan houden op hoe we in onze hele gemeente die verdichting willen aangaan.

De VOORZITTER: Wilt u afronden?

Wethouder SEDEE: Volgens mij heb ik iedereen… O ja, nog een antwoord op mijnheer Landino van Forza! die naar onze gemeente is gekomen omdat hij het hier prettig vond, omdat het voordelig was om te komen wonen, maar ook omdat we mooi boerenlandschap hebben. Dat boerenlandschap willen we graag beschermen en als we niet verdichten, maar wel uitleggen, de uitleglocaties, à la de Vinex, houden we geen groen meer over. Dat zou ontzettend jammer zijn en we hebben in alle stukken in de opmars tot de verdichting met elkaar vastgesteld dat we juist dat karakteristieke open landschap van de polder willen behouden. Dat is een van de redenen waarom we de verdichting aangaan.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Sedee. Is mevrouw Knikker inmiddels aanwezig?

De heer KLIJN: Ik heb nog een interruptie op mevrouw Sedee, voorzitter.

De VOORZITTER: Ja, maar kunnen we dat in de tweede termijn doen?

De heer KLIJN: In de tweede termijn zijn we met elkaar in debat en mogen we mevrouw Sedee niets meer vragen.

De VOORZITTER: Dan krijgt u een interruptie.

De heer KLIJN: Het is de vraag of mevrouw Sedee nog wil beantwoorden hoe dit proces naar een verdichtingsvisie zich verhoudt tot een proces naar een omgevingsvisie en omgevingsplan want dat mis ik nog een beetje in het antwoord. Daar ben ik wel heel benieuwd naar.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Wethouder SEDEE: De verdichtingsvisie is een visie voor de lange termijn, zeg maar tot 2040, en dat wordt een onderdeel van de omgevingsvisie. We maken een nota Ruimtelijke kwaliteit, die krijgt u nog, en we hangen allerlei nota's op in die omgevingsvisie. De omgevingsvisie is zo veel omvattend dat dat betekent dat je het op bepaalde onderwerpen moet opknippen want je kunt niet werken als ambtelijke organisatie of als raad of B&W met alleen maar de omgevingsvisie. Ik noem even een voorbeeld. U heeft in het verleden de structuurvisie vastgesteld en onder die structuurvisie hangen natuurlijk ook allemaal nota's om te komen tot uitvoering van beleid, net zoals ook de bestemmingsplannen een onderdeel vormen samen met de bestemmingsplannen. Zo gaat het ook met de omgevingsvisie. Daar hangen, dat heeft u ook kunnen lezen, al heel veel nota's en stukken aan om de omgevingsvisie te concretiseren. En als je het dan hebt over ruimtelijke kwaliteit, is de verdichtingsvisie een van de instrumenten, als ik het zo mag zeggen, om ervoor te zorgen dat we met behoud van ruimtelijke kwaliteit toch kunnen bouwen.

De heer KLIJN: Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan mevrouw Van Os, heeft u ook nog een vraag voor de wethouder? Dan mag u die stellen.

Mevrouw VAN OS: Dank u wel voorzitter. Inderdaad mijn complimenten voor de participatie met de jeugd en de jongeren, dat is heel fijn, maar mijn vraag ging over de senioren. Gaan we ons daar nog specifiek op richten?

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Wethouder SEDEE: Het gaat er natuurlijk om zo veel mogelijk doelgroepen aan tafel te krijgen en de

dorps- en wijkraden zijn ook onderdeel van het participatietraject en, zoals u zult begrijpen, ook belangengroepen die zich zullen melden, net zoals we dat voor de omgevingsgesprekken hebben gedaan. Als we zien dat er in de participatie te weinig ouderen zijn of dat die zich niet hebben gemeld, gaan we actief opzoek en even in gesprek met de ouderenorganisaties om ervoor te zorgen dat ook deze mensen kunnen deelnemen aan de participatie.

De VOORZITTER: Is dat voldoende zo mevrouw Van Os?

Mevrouw VAN OS: Dank u wel, zeker. Heel goed om te horen.

De VOORZITTER: Oké. Mijnheer Beusenberg ook nog een vraag aan de wethouder?

De heer BEUSENBERG: Ja, dank u wel voorzitter. Wethouder bedankt voor het antwoord op mijn vraag over de participatie, maar ik heb nog een vraag gesteld want in het stuk staat ook 'verdichting en/of hoogbouw dient de lokale karakteristieke en cultuurhistorische waarde van het polderlandschap te respecteren en te versterken'. Ik wil graag van de wethouder weten in welke zin verdichting de polderidentiteit gaat versterken. Of wordt versterken dan zo neergezet dat het eigenlijk niet minder wordt? Want als ik het zo moet zien, is het niet helemaal versterken. Dus graag uitleg.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Wethouder SEDEE: Ik dacht dat ik het al had gezegd, maar het versterken van het polderlandschap is natuurlijk het behoud van, ik noem maar even wat, de polderlinten, maar ook het open karakter van onze polder. Om dat te versterken moet je ervoor zorgen dat je niet steeds maar stukjes opslurpt om steeds maar uit te leggen om te bouwen, de zogenaamde uitleglocaties. Tegelijkertijd, als je kijkt naar de verstedelijkte omgeving van Hoofddorp, kun je juist zeggen 'door wat meer hoogbouw – en dat zijn geen torenflats als aan de Zuidas want tot hoe hoog we mogen bouwen, met uiteraard in achtneming van de LIB-regels want die zijn er natuurlijk ook, gaat u zelf – kun je het karakter van Hoofddorp dat al verstedelijkt is, versterken door misschien wat meer hoogbouw toe te voegen'. Het is maar net hoe je het bekijkt, maar vooralsnog is het zo dat als je zegt 'verdichten om te behouden', betekent dat in feite dat je uitgaat van het karakter van de polder, namelijk die open landschappen, en die graag wilt versterken en behouden. Daarom ga je verdichten want er zullen meer mensen komen te wonen in de gemeente Haarlemmermeer, er is overal een tekort aan woningen en op een gegeven moment – we hebben natuurlijk ook een bod gedaan om 20.000 tot 30.000 woningen te bouwen – is de vraag hoe je dat moet doen, in welke kernen en op wat voor manier. Dat is waar het gesprek, hoop ik, straks over gaat en naar aanleiding van de participatie hoop ik natuurlijk helemaal te vernemen wat zowel de inwoners hiervan vinden, maar zeker ook uw raad.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Sedee. Is dat voldoende voor u mijnheer Beusenberg?

De heer BEUSENBERG: Ja dank u wel, voorzitter. Ik weet nu dat behouden en versterken kennelijk hetzelfde is. Dank u wel.

De VOORZITTER: Oké. Mevrouw Van Straten, had u nog een vraag voor de wethouder?

Mevrouw VAN STRATEN: Ik wil toch nog even specifiek ingaan op de participatie. Mevrouw Van Os stelde een vraag die mij iets meer geruststelde, maar het is best een cruciale keuze die gemaakt wordt voor onze gemeente op basis van deze visie. Als ik de wethouder hoor zeggen 'we hebben met twintig mensen aan tafel gezeten en we gaan daarmee verdiepende gesprekken voeren', dan wil ik graag weten met hoeveel mensen die meegedaan hebben aan de participatie zegt u 'nu kan ik een

gedragen keuze maken'? Wanneer is dat succesvol? Hoeveel van onze inwoners moeten dan meegedaan hebben?

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Wethouder SEDEE: Mevrouw Van Straten, dat was twintig mensen per avond, met die omgevingsgesprekken, het waren niet maar twintig mensen. Met die omgevingsvisie hebben rond honderd mensen meegedaan, verdeeld over vijf verschillende avonden hebben we in ieder geval de inwoners gevraagd om mee te praten over de omgevingsvisie tijdens de omgevingsgesprekken. Dus het waren er honderd. Naast die honderd mensen hebben we natuurlijk ook het bedrijfsleven gevraagd om mee te praten, we hebben dorps- en wijkraden uitgenodigd om mee te praten. En ik kan niet zeggen 'we hebben ongeveer 158.000 inwoners en gedeeld door vier, dus dat zijn dan zo veel volwassenen en dat percentage is dan eigenlijk representatief.' Dat is natuurlijk ook maar wie zich meldt en we weten allemaal, u ook, mevrouw Van Straten, het is maar een beperkte groep mensen die zich steeds weer aanmeldt om mee te praten over de polder. Maar we gaan ervoor zorgen dat zo veel mogelijk mensen meedoen aan die participatie en dat omdat het digitaal is, is dat ook makkelijker om te doen. Maar vooralsnog gaan we ons richten op de mensen die al meegedaan hebben en al input hebben gegeven voor de omgevingsvisie omdat dat de aanzet is geweest om met elkaar in gesprek te gaan over hoe we onze gemeente eigenlijk zien.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Sedee. Is dit voldoende mevrouw Van Straten? Dan rond ik de ronde met de wethouder hierbij af en dan gaan we door naar het tweede bedrijf.

De heer BEUSENBERG: Voorzitter, krijgt mevrouw Knikker nog de kans iets in te brengen?

De VOORZITTER: Ja, precies, bij het tweede bedrijf wil ik mevrouw Knikker vragen de bijdrage van het eerste bedrijf te doen. Is mevrouw Knikker nu aanwezig? Ik zie mevrouw Knikker, maar we hebben nog geen geluidsverbinding. Nog steeds niet, de techniek laat ons in de steek. Misschien kunt u uw reactie schriftelijk aan ons overbrengen zodat we hem in iBabs kunnen zetten of rond kunnen mailen? Dan ga ik de tweede termijn beginnen. Wie mag ik uitnodigen? Mijnheer Boerman van GroenLinks.

De heer BOERMAN: Ja voorzitter, dit is wel voor de tweede termijn maar ik wil ook nog wel een beetje inhaken… Ik mag geen vragen meer stellen aan het college nu?

De VOORZITTER: Dat zou ik niet doen.

De heer BOERMAN: Ik had in eerste termijn opgeroepen tot, en die oproep doe ik dan nu maar richting de collega's, een raadsvoorstel maken omdat dat mij handig lijkt. Laten we het een kadernota noemen of een startnota, ik zou het handig vinden om dit door de raad te laten vaststellen. Als de rest dat ook vindt, lijkt het me niet al te moeilijk om dat de komende tijd te doen. Ook omdat je dan handiger in zo'n participatie staat, want dan stel je vast hoe je dat gaat aanvliegen en dan heb je dat in ieder geval geregeld.

De VOORZITTER: Zullen we kijken of we daar medewerking voor kunnen krijgen van andere leden van deze raad?

De heer BOERMAN: Op dit moment? Of zal ik eerst verdergaan? Op dit moment is goed.

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn, wilt u hierop reageren?

De heer KLIJN: Ik had eigenlijk een onderwerp dat ik in wil brengen, maar ik wil hier ook wel op reageren. Ik ben daar geen tegenstander van, laat ik het zo zeggen, het maakt mij niet zo veel uit.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van Straten, wilt u reageren op mijnheer Boerman?

Mevrouw VAN STRATEN: Ja, dank u wel. Ik ben nog niet helemaal overtuigd van de noodzaak dat we dit helemaal los behandelen van die omgevingsvisie. Wat dat betreft, zou ik nog wat meer van de urgentie om dit op deze manier zo apart te behandelen overtuigd willen worden want dat ben ik nog niet helemaal.

De VOORZITTER: Oké. Mijnheer Van der Peet van het CDA.

De heer VAN DER PEET: Ik wil daar meteen op ingaan want ik deel de zorg die de VVD heeft niet. De ingang van de Omgevingswet is inmiddels tot drie keer toe uitgesteld en het kan niet zo zijn dat we met beleid wachten tot die Omgevingswet er uiteindelijk is. We hebben op dit moment volop ontwikkelingen, echt volop. Elk plan heeft compactheid in zich: Hyde Park, Bols-Pioniersterrein, hoe wenselijk is het om juist nu beleid te maken? Daar moeten we volgens mij geen minuut langer mee wachten en het past heel goed – dat staat ook heel duidelijk in de stukken – onder de omgevingsvisie. Dus ik zie het probleem niet.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten wilt u hierop reageren?

Mevrouw VAN STRATEN: Ja graag. We zijn gelukkig al heel voortvarend aan de slag gegaan met die omgevingsvisie en we staan helemaal niet stil en wachten helemaal niet met het maken van beleid. Volgens mij is de deadline nu redelijk hard en daarbij ligt er ook een structuurvisie die we al hebben. Dus we hebben al met elkaar afgesproken hoe we dat willen. Dus om nu tussendoor even snel op deze manier daarvan af te wijken en toch iets anders te doen wat we niet helemaal integraal gaan bekijken… Ik ben er niet van overtuigd waarom dat zo urgent moet.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman, wilt u reageren?

De heer BOERMAN: Ik vind het wat moeilijk om nu te verdedigen waarom dit tussendoor zou moeten, ik heb ook zelf niet het gevoel dat het tussendoor gaat, maar ik heb het gevoel dat het alleen maar het proces versterkt. Daarom zeg ik ook, ik zou het nog sterker vinden als we als raad die uitspraak zouden doen. Dan loopt dat proces nog en dan weten de inwoners ook wel wat er verwacht wordt dus nogmaals, die oproep kan volgens mij blijven staan.
Dan blijft er nog een punt een beetje hangen. Ik begrijp dat we gaan participeren en dat vind ik heel erg goed en daar zijn we heel blij mee. Ik denk zelf: de verdichtingsvisie is ook heel belangrijk voor mensen die hier nog niet wonen en die hier wel graag zouden willen wonen, mensen voor wie we woningen gaan bouwen. Ik denk erover hoe we die mensen kunnen betrekken. Ik heb het antwoord niet, maar dat wil ik hier toch gezegd hebben.

De VOORZITTER: Misschien heeft mijnheer Klijn het antwoord, zijn handje staat ook nog uit.

De heer KLIJN: Dat staat er omdat ik een nieuw onderwerp heb, dank u wel.

De VOORZITTER: U mag ook uw nieuwe onderwerp beginnen want er zijn verder geen reacties. Of heeft mijnheer Van der Peet een reactie?

De heer VAN DER PEET: Nee, ik wil graag na mijnheer Klijn ook met een onderwerp komen. Misschien is het hetzelfde.

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn met een nieuw onderwerp.

De heer KLIJN: Nou, nieuw onderwerp, we hebben net in de eerste termijn al een beetje de degens erover gekruist, mijnheer Boerman en ik. Deze nota gaat ervan uit dat er niet gebouwd wordt in het groene landschap, dat het polderlandschap behouden blijft. GroenLinks opperde dat ook en meerdere partijen heb ik dat horen zeggen. Mijn stelling is, en daar is enige rekenkunde voor nodig, maar heel ingewikkeld is het niet, dat op het moment dat je stelt dat je maar in beperkt gebied mag bouwen, er een grens is aan hoeveel woningen je kunt bouwen. Je kunt die grens oprekken door kleiner te bouwen of hoger te bouwen, wat deze nota ook ademt overigens. En ik hoor de wethouder zeggen 'het wordt niet heel erg hoog'. Maar als je zegt 'het is onbeperkt', dan kun je aan Hongkong denken en dan kun je nog heel veel doen als je het allemaal heel hoog maakt, zoals in New York ofzo, maar dat willen we uiteraard in de polder niet. Dat betekent dat we de ambities voor de toekomst moeten bijstellen voor het aantal woningen dat we willen bouwen. Op het moment dat je je omgevingsplan uiteindelijk hebt uitgewerkt in de toekomst, kun je daar een rekensom op loslaten van wat er dan nog wel en niet mogelijk is, als je vasthoudt aan niet in het groen bouwen. Dat vind ik op zich prima. Laten we wel reëel zijn. Je kunt niet blijven roepen bouwen, bouwen, bouwen en tegelijkertijd zeggen 'het kan niet meer in het polderlandschap'. Dat gaat niet samen, dat kun je gewoon uitrekenen, dus laten we er niet eigenwijs over lopen doen, zo noem ik het dan maar eventjes, want dat is gewoon een rekensom die je kunt maken.

De heer BOERMAN: Voorzitter, mag ik een interruptie plegen?

De VOORZITTER: Ja, maar mijnheer Van der Peet was iets eerder dan u.

De heer VAN DER PEET: Dank u wel voorzitter, ik wil graag reageren op mijnheer Klijn. Dat is precies wat we in debatten regelmatig roepen, dat die ruimte op een gegeven moment op is. Je zult in de toekomst keuzes moeten maken en afwegingen moeten maken. We kunnen niet ongelimiteerd door blijven groeien want dan zijn we straks inderdaad Hongkong als voorstad van Amsterdam, dat gaat gewoon niet. Maar je zult dat wel in harmonie moeten doen. En wat u zegt, wij moeten als raad kaders geven 'tot welke hoogte willen we gaan, tot waar willen we de lat leggen?' en uiteindelijk voor de toekomst bepalen 'hoeveel extra woningen willen we in Haarlemmermeer nog toestaan'? En sommige zullen willen doorgroeien tot 400.000 inwoners en anderen tot 200.000. Daar moet het over gaan en volgens mij is dat precies de inhoud die straks aan de orde komt als we de verdichtingsvisie tot stand gaan brengen en daarom hebben we juist kaders nodig, anders weet niemand dat.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan mijnheer Boerman.

De heer BOERMAN: Ik ben hier wel heel erg verrast over. Iedereen zegt hier 'bouwen, bouwen, bouwen' en collegepartijen zeggen hier 'dat doen we niet meer'. Eindeloos bouwen mijnheer Klijn, op de manier zoals we het altijd gedaan hebben, dertig woningen per hectare, dat kan niet meer, dat moeten we ook stoppen want dat willen we niet meer want dat leidt tot een heel eenzijdig aanbod. Dat leidt tot een aanbod waar heel veel doelgroepen zich niet in herkennen en zich niet in kunnen vinden. En als je een meer stedelijk karakter krijgt en gaat verdichten en een verschillende soorten woningaanbod hebt, dan horen daar ook kleinere woningen bij en dat is ook logisch. Dan bied je veel meer aan veel meer verschillende soorten mensen. We hebben niet alleen te maken met verdichting, maar ook met gezinsverdunning. Er wonen hier niet alleen maar meer gezinnetjes met twee kinderen, er zijn ook heel veel alleenstaanden die hier een plek willen hebben en die willen niet allemaal een

grondgebonden woning. Daar moeten we op een andere manier over nadenken en daar moeten we op een andere manier voor bouwen. Dan praten we al twintig jaar daarover en dan zegt u nu 'er zit een grens aan bouwen, bouwen, bouwen'. Ik begrijp het echt niet. Ik begrijp echt niet dat u daar nu mee komt.

De heer KLIJN: Mag ik het uitleggen, voorzitter?

De VOORZITTER: Op uw beurt graag, mijnheer Den Butter was even eerder.

De heer KLIJN: Ik werd aangesproken.

De heer BOERMAN: Ja, u heeft mij ook een paar keer aangesproken.

De heer DEN BUTTER: Dank u wel voorzitter. Ik wil aansluiten bij mijnheer Van der Peet, we hebben hier nu eenmaal te maken met schaarste en er staat nergens in dit stuk dat nergens in het groen gebouwd mag worden, natuurlijk snap ik de behoefte daar ook wel een beetje. Aan de andere kant, als we niet zeggen dat we bepaalde stukken ook niet willen bebouwen, moeten we die keuzes met elkaar kunnen maken. De vraag is of we dat willen met elkaar, maar ik lees overal terug dat we het polderlandschap willen behouden. Dan zullen we inderdaad keuzes moeten maken en inderdaad mijnheer Klijn, dat betekent dat je dan op die plekken minder woningen kunt bouwen, maar er is hier volgens mij helemaal niemand die pleit om alles vol te bouwen en dat mag hier best even worden gezegd. Ook al kies je ervoor om alles vol te bouwen, ook dan is het eindig en komt u op een goed moment aan uw einde en zegt u 'meer kan er niet bij'. De keuze hoe ver je wilt gaan is inderdaad aan ons.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Den Butter. Mevrouw Van Straten op dit onderwerp.

Mevrouw VAN STRATEN: Ja graag, ik hoor precies de tegenstelling waar ik in mijn inbreng ook iets over zei. Het wordt hier heel zwart-wit gesteld alsof we alleen maar kunnen verdichten en anders niet kunnen bouwen, maar we gaan bijvoorbeeld in Lisserbroek, Cruquius, net al gezegd, ook wel in het groen bouwen gelukkig en daar is ook superveel vraag naar. Nogmaals, het is volgens mij ook deels het succes van onze gemeente dat die ruimte er is. Ik kijk uit naar het debat dat we gaan hebben over de vraag 'moet dat polderlandschap dan coûte que coûte behouden worden, om naar te kijken of zo, of om langs te rijden? En mogen we dat dan niet meer inzetten om prettig te wonen en prettig te leven in onze gemeente? U hoort het een beetje aan mijn vraagstelling misschien, ik zou daar een iets opener blik op willen hebben dan ik hier af en toe van mijn collega's op dit moment hoor.

De VOORZITTER: Dank u wel. Reactie van mijnheer Klijn.

De heer KLIJN: Dat is een reactie met name op mijnheer Boerman. De PvdA is wel zeker voor diversiteit van woningen en we realiseren ons ook dat de tijden veranderen en dat er dus ook inderdaad andere woningbouw wordt gevraagd. Daarover geen misverstand. Verdichting is daar wellicht een goede oplossing voor, voor een deel. Het enige dat ik wil zeggen, is dat op het moment dat we uiteindelijk de keuze maken voor alleen maar verdichten in het stedelijk gebied, en dan heb ik het over Hoofddorp en Nieuw-Vennep in principe, en de rest van het groene landschap houden we – en het polderlandschap is ons ook dierbaar – moet je je realiseren dat je niet onbeperkt kunt bouwen. Dat is de simpele rekensom waar ik het over had. En daar is volgens mij geen speld tussen te krijgen. Maar we zijn absoluut wel voor diversificatie in de bouw en tegemoetkomen aan de woonbehoeftes van mensen. En als het om die keuze gaat. ga ik met mevrouw Van Straten mee. Dan moeten we even kijken hoe we vasthouden aan bepaalde principes want ook wat de PvdA betreft, mag er nog

best wellicht enigszins in het groen gebouwd worden. Maar we moeten het niet volbouwen, dat vinden wij ook niet. Dus we moeten heel goed kijken en een afweging maken tussen de woonbehoefte die er is en de ruimte die we hebben.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Klijn dan kom ik bij mevrouw Van der Meij van D66.

Mevrouw VAN DER MEIJ: Dank u wel, ik vervang even heel kort mijn collega mevrouw Knikker, zoals u begrijpt die echt op geen enkele wijze deze vergadering hoorbaar kan bijwonen. Ik zal niet te veel zeggen. Zij wil in ieder geval meegeven dat het een goed en noodzakelijk plan van aanpak is en dat we positief zijn en geen beren op de weg zien. En ook, en dat wil ik ook nog even noemen, dat we benieuwd zijn naar het polderspel wat betreft de inzet op participatie en wat de verdere uitwerking op dit punt betekent. Verder zijn we het eens met de eerdere bijdrage van mijnheer Van der Peet van het CDA. Daar laat ik het nu even bij, de rest wordt in iBabs gezet, heb ik begrepen.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van der Meij in naam van mevrouw Knikker dan. Dan gaan we door naar mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Dank u wel voorzitter, ik zit te popelen om te reageren op mevrouw Van Straten, want die zegt 'collega's, graag een open blik'. Maar het is ook zo dat sommige collega's een andere blik hebben. We denken er niet allemaal hetzelfde over en deze nota straalt volgens mij uit dat we goed afgewogen keuzes moeten maken en daar gaat het om. U zegt 'we willen ruim wonen', dat gaf u ook aan in uw eerste termijn. Maar als we kijken naar wat we de afgelopen jaren hebben gerealiseerd: we hebben Hyde Park, dat is niet ruim wonen. We hebben Bols-Pioniers, de VVD loopt voorop met de loftrompet over hoe mooi dat wel niet wordt, maar dat is ook verdichten. Het is niet overal verdichten, het is keuzes maken en afwegingen maken en verdichten betekent niet automatisch stedelijker. In Zwaanshoek in plaats van eenlaags bouwen een klein appartementencomplexje met twee lagen maken, is ook verdichten. Maar dat is niet hetzelfde als verstedelijken en daarom reageer ik misschien wat fel, maar ik heb zin in debat over de inhoud later, dat zal duidelijk zijn.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Van der Peet. Mijnheer Hagemeijer, GEZOND Haarlemmermeer.

De heer HAGEMEIJER: Dank u wel voorzitter. Nog even terugkomend op de grens aan bouwen. Het is eerder gezegd, als we de hele polder zouden volplempen met huizen, heb je ook een grens. Dat is nu eenmaal het effect van een keuze die je maakt, er zit altijd een grens aan. We hebben jarenlang eengezinswoningen gebouwd maar die kinderen gaan zo langzamerhand allemaal het huis uit en die willen hier ook blijven wonen. Dus we moeten een ander soort woningen gaan bouwen en dan kun je er misschien wel meer bouwen en dan kun je misschien de grens een beetje oprekken en dan houd je nog een beetje polderlandschap in stand. Dus ik denk: elke keuze heeft een grens.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Hagemeijer. Dan mijnheer Spijker, EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Over het aantal woningen, dat is een begrijpelijk, laat ik het zo zeggen, we kunnen niet de hele polder volgooien. Dat had ik ook al aangegeven. Maar ik ga nog even extra de knuppel in het hoenderhok gooien. We moeten geen aanzuigende werking creëren voor de grote steden, neem Amsterdam en Haarlem. In die steden mag je straks niet meer bewegen, niet meer met auto's want dat kan helemaal niet meer. Dan hebben we hier een prachtige polder met allemaal leuke woningen. Dus heel Amsterdam komt hierheen. Dan gaan we bouwen voor die mensen terwijl eigenlijk onze eigen bewoners een huis nodig hebben. Dus dat moeten we nog eens even goed overdenken.

De VOORZITTER: Wilt u reageren mijnheer Klijn?

De heer KLIJN: Ja, ik wil graag even reageren want we moeten zo niet denken volgens mij. Ik denk dat in deze raad ook al een aantal mensen zit dat uit Amsterdam komen, ik ook bijvoorbeeld. Ik hoorde net mijnheer Landino ook. Ik heb heel lang in Amsterdam gewoond en ik ben in Haarlemmermeer beland vanwege de prettige leefomgeving en de prijzen, de ruimte, het groen, enzovoorts, daar woon ik ook heel graag en dat ga ik niemand ontzeggen, ook niet mensen uit Amsterdam.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Klijn. Mijnheer Spijker?

De heer SPIJKER: Het zegt niet dat we mensen uit Amsterdam of uit andere plekken moeten weren, ik zeg alleen 'we moeten niet een enorm aanzuigende werking krijgen zodat we voor onszelf te weinig woningen krijgen en we voor de buitenwereld te veel aanzuigende werking krijgen'. Daar zit een verschil tussen.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Spijker. Mijnheer Boerman.

De heer BOERMAN: Voorzitter, de buitenwereld begint blijkbaar al in Amsterdam voor mijnheer Spijker. Dat begrijp ik niet zo goed, voor mij is de buitenwereld anders, Haarlemmermeer houdt op bij de Ringvaart maar daar buiten is ook nog echt wel leven en daar moeten we wel oog voor hebben. We gaan volgende week spreken over de verstedelijkingsstrategie van de MRA en daar komen we nog meer over te spreken. Ik heb in eerste termijn gezegd 'volgens mij is dit een goede onderlegger daarvoor om juist ook daar…' Want daar komt heel veel druk vandaan en dat begrijp ik want we hebben nog de meeste open ruimte. We moeten zeggen 'we koesteren de open ruimte maar we kunnen wel voorzien in een woningbouwbehoefte'. En dan niet alleen die oude woningbouwbehoefte van alleen maar uitleglocaties maar ook de nieuwe woningbouwbehoefte. Volgens mij zou dat de inzet moeten zijn en dat staat in het stuk en daarom vind ik ook dat het heel goed zou zijn als de raad dat zou afspreken.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Boerman. Mijnheer Spijker nog een reactie? Nee. Mijnheer Hagemeijer nog een reactie?

De heer HAGEMEIJER: Dank u wel voorzitter. Natuurlijk moeten we geen mensen uit andere gemeenten weren, wij willen soms ook wel eens ergens anders gaan wonen, hoe gek dat ook klinkt. Maar onze eerste verantwoordelijkheid is natuurlijk wel voor onze inwoners opkomen, ervoor zorgen dat onze inwoners en onze kinderen en ouderen een woning kunnen krijgen. Dan zijn we het er denk ik wel over eens dat we liever een woning aan mensen uit onze eigen gemeente geven dan dat allerlei mensen uit andere gemeenten binnenkomen want daar gaan we niet onze ruimte voor opofferen. Dat kan niet de bedoeling zijn, dat onze eigen inwoners dan naar andere gemeenten moeten vertrekken omdat ze hier geen huis hebben. Dat kan natuurlijk niet.

De heer BOERMAN: Als al die gemeenten dat zouden doen…

De VOORZITTER: Dan ga ik naar de laatste interruptie van mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter, er is een avond geweest waarbij het woord woning is genoemd en SRH zou zich er niet mee bemoeien? Ik wil me wel aansluiten bij mijnheer Hagemeijer en mijnheer Spijker want mijnheer Klijn deed het voorkomen alsof we mensen uit grote steden weren,

maar dat is natuurlijk niet zo. Maar we hebben hier in Haarlemmermeer nu een enorm woningtekort en het is inderdaad de bedoeling dat we onze groene ruimte opofferen voor onze burgers in eerste instantie en als er dan mensen uit andere gemeenten bijkomen, dan is dat natuurlijk prima, maar eerst onze burgers. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Beusenberg. Ik wil er hiermee een einde maken, maar dat klinkt wat heftig. Ik had al aangegeven dat ik mijnheer Beusenberg als laatste spreker het woord gaf.

De heer KLIJN: Ik hoorde 'mijnheer Klijn' zeggen, dus ik wil graag reageren.

De VOORZITTER: U krijgt van mij nog een interruptie dan.

De heer KLIJN: Dank u wel voorzitter, ik zal het heel kort houden. Even aan mijnheer Beusenberg en mijnheer Spijker. We hebben ons in Haarlemmermeer ook te houden aan wettelijke regels. De woningmarkt is vrij, daar kunnen we niet zeggen waar mensen vandaan mogen komen, dus op het moment dat het koopwoningen zijn kunnen we dat niet zeggen. Als het gaat om huurwoningen boven de sociale woninggrens kunnen we dat ook niet. Alleen als het gaat om sociale huurwoningen kunnen we 25% toewijzen aan eigen bewoners. Ik hoop dat u zich daar bewust van bent want als we gaan bouwen, kunnen de mensen van alle kanten hier in Haarlemmermeer komen wonen.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Klijn. Ik wil hiermee deze vergadering afronden. We hebben alle meningen opgehaald. Er was een technische storing bij D66 en daar komt een vervolg op. De bijdrage wordt per iBabs of per mail aan ons doorgegeven en ik sluit hiermee deze vergadering om 21.11 uur. Dank u wel.